

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่
อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

คำนำ

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ในการประเมิน ความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลด ความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรของ องค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะ ช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริต ที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหาย ที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้า โดยให้ เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ไม่เป็นการเพิ่มภาระงานวัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยง การทุจริต เพื่อให้องค์กรมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการ ป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมิน ความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณี ที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือ หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะ เป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมา ใช้ เพราะได้มีการเตรียมการ ป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

๒. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออก ประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม(Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and Communication) หลักการที่

๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนิน

ต่อไปได้ หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจ

กระทบต่อการ ควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา

และ เหมาะสม

ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุม ภายในมีประสิทธิภาพ

๓. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อนและ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตาม

๔. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๔.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๔.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๔.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๕. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทารายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๖. วิวิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่างๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรมเหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจา เป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่ อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลบางชั้นแตกที่มีประสิทธิภาพ

๗. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

☐ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ

ตารางอธิบายโอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood)

ระดับ (Level)	คำจำกัดความ (Definition)	
	โอกาสและความน่าจะเป็น (Opportunity and Probability)	ความถี่ (Frequency)
๕ สูง (High)	มีโอกาสดังเกิดขึ้นสูง (มากกว่า ๕๐%)	ภายใน ๑ สัปดาห์ เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ ๑ ครั้ง
๔ ค่อนข้างสูง (Nearly High)	มีโอกาสดังเกิดขึ้นค่อนข้างสูง (๓๑ - ๕๐%)	ภายใน ๑ เดือน เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ ๑ ครั้ง
๓ ปานกลาง (Medium)	มีโอกาสดังเกิดขึ้นได้ในบางครั้ง (๑๑ - ๓๐%)	ภายใน ๑ ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ ๑ ครั้ง
๒ ค่อนข้างต่ำ (Nearly Low)	แทบจะไม่มีโอกาสดังเกิดขึ้น (๖ - ๑๐%)	มากกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๓ ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ ๑ ครั้ง
๑ ต่ำ (Low)	เกิดขึ้นได้ยากมาก (น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๕%)	เหตุการณ์นี้ไม่เคยเกิดขึ้น หรือ มากกว่า ๓ ปี เกิดขึ้น มากกว่าหรือเท่ากับ ๑ ครั้ง

ตารางอธิบายผลกระทบจากเหตุการณ์ (Impact)

ระดับ (Level)	ด้านการดำเนินงาน	ด้านภาพลักษณ์ ชื่อเสียง	ด้านกฎหมาย และข้อบังคับ
๕ สูง (High)	การให้บริการหยุดชะงัก ตั้งแต่ ๒๔ ชั่วโมงขึ้นไป ส่งผลกระทบ ต่อ ผู้ให้บริการอย่างมาก	มีการเผยแพร่ข่าว ทางลบผ่านช่องทาง สื่อมวลชน และสังคม ออนไลน์ มากกว่า ๓ วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือ ข้อบังคับหรือกฎหมายหรือ สัญญา หรือข้อตกลง และมีผลตามมา ในทางปฏิบัติที่ รุนแรง ถูกฟ้องร้องด าเนินคดี ก่อให้เกิดความเสียหาย ด้านการเงิน
๔ ค่อนข้างสูง (Nearly High)	การให้บริการหยุดชะงัก ไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง ส่งผลกระทบต่อ ผู้ให้บริการอย่างอย่าง มีนัยสำคัญ	มีการเผยแพร่ข่าว ทางลบผ่านช่องทาง สื่อมวลชน และ สังคม ออนไลน์ ๓ วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือ ข้อบังคับหรือกฎหมายหรือ สัญญา หรือข้อตกลง และมีผล ตามมา ในทางปฏิบัติที่รุนแรง ก่อให้เกิด ความเสียหายด้าน การเงินแต่ไม่ถูก ฟ้องร้อง ด าเนินคดี
๓ ปานกลาง (Medium)	การให้บริการหยุดชะงัก ไม่เกิน ๑๒ ชั่วโมง ส่งผล กระทบต่อ กระบวนการ ภายในและส่งผลกระทบ ต่อผู้ให้บริการเล็กน้อย	มีการเผยแพร่ข่าวทาง ลบผ่านช่องทาง สื่อมวลชน และสังคม ออนไลน์ ๒ วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือ ข้อบังคับหรือกฎหมายหรือ สัญญา หรือข้อตกลง ไม่ถูก ฟ้องร้องด าเนินคดี และ ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย ด้าน การเงิน แต่ต้องชี้แจง ต่อหน่วยงานก ากับดูแล อย่างเป็นทางการ

๒ ค่อนข้างต่ำ (Nearly Low)	การให้บริการหยุดชะงักไม่เกิน ๕ ชั่วโมง ส่งผลกระทบต่อกระบวนการภายใน แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ	มีการเผยแพร่ข่าวทางลบผ่านช่องทางสื่อมวลชน และสังคมออนไลน์ ๑ วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือ สัญญาหรือข้อตกลง ไม่ถูก ฟ้องร้องดำเนินคดี ไม่ก่อให้เกิด ความเสียหายด้านการเงิน ไม่ต้องชี้แจงต่อหน่วยงาน กำกับดูแล
๑ ต่ำ (Low)	การให้บริการไม่หยุดชะงัก ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ	ไม่มีการเผยแพร่ข่าว ทางลบ และ ไม่มีการ เผยแพร่ข่าวผ่านช่องทางสื่อมวลชน และ สื่อสังคมออนไลน์ (สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และ เว็บไซต์ข่าว	ปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือสัญญาหรือข้อตกลง

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรง ของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

เกณฑ์ระดับความเสี่ยง		ความหมาย
สูง (H: High)	(๒๐-๒๕)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูงมาก จำเป็นต้องได้รับการจัดการทันที
ค่อนข้างสูง (NH: Nearly High)	(๑๐-๑๖)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูง จะต้องได้รับการจัดการในลำดับถัดมา

ปานกลาง (M: Medium)	(๕-๙)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญ และต้องติดตามการปฏิบัติตามมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ต าเนินการอยู่ในปัจจุบันอย่างเคร่งครัด
ค่อนข้างต่ำ (NL: Nearly Low)	(๓-๔)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้ แต่ต้องติดตามอย่างสม่ำเสมอ
ต่ำ (L: Low)	(๑-๒)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้

	โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)				
ผลกระทบ (Impact)	๑ ต่ำ	๒ ค่อนข้างต่ำ	๓ ปานกลาง	๔ ค่อนข้างสูง	๕ สูง
๕ - สูง	M๕	NH๑๐	NH๑๕	H๒๐	H๒๕
๔ - ค่อนข้างสูง	NL๔	M๘	NH๑๒	NH๑๖	H๒๐
๓ - ปานกลาง	NL๓	M๖	M๙	NH๑๒	NH๑๕
๒ - ค่อนข้างต่ำ	L๒	NL๔	M๖	M๘	NH๑๐
๑ - ต่ำ	L๑	๒	NL๓	NL๔	M๕

เมื่อพิจารณาจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของปัจจัยเสี่ยง แล้ว มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและผลกระทบของ ความเสี่ยงต่อภารกิจของธนาคารว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด ซึ่งจะทำให้ทราบว่าความเสี่ยงใด มีความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องมีการบริหารจัดการก่อน

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
ต่ำ(Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
เสี่ยงสูง(High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง

๘. กระบวนการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่มาใช้วิเคราะห์ความเสี่ยง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕

ชื่อกระบวนการ/งาน การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง หรือรื้อถอน
 ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้าง อาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน		/
๒	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาต ประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์		/

ชื่อกระบวนการ/งาน การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
 ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่
 ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้น แล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การใช้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ ส่วนตน		/

ชื่อกระบวนการ/งาน กิจกรรมควบคุมการเบิกจ่ายเงินตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
 ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ
 Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการ ทุจริต	
		Know Factor (เคย เกิดขึ้น แล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคย เกิดขึ้น)
๑	การจัดทำทะเบียนคุมเงินรายจ่ายให้ ความรู้ความเข้าใจในการ ปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับการปฏิบัติงานใน ระบบบัญชี คอมพิวเตอร์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		/

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยง การทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่

เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ใน

อนาคตว่า มีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย✓ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับเปลี่ยนได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor

หรือ Unknown Factor ก็ได้

๙.การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีสัญลักษณ์)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อ ถอน ดัดแปลง เพื่อให้ ตรวจผ่านมาตรฐาน		/		
๒	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบ กิจการ อาจมีการเอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถาน ประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์		/		
๓	การใช้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วน ตน		/		
๔	การจัดทำทะเบียนคุมเงินรายจ่ายให้ความรู้ ความเข้าใจในการ ปฏิบัติงานและสอดคล้องกับ การปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		/		

จากตาราง นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริต ตามไฟสีสัญลักษณ์

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

๑๐. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix) คือการกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความ เสี่ยงตามระดับคะแนนความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณกับระดับคะแนนความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

๑) ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการ ทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๒) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ให้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับ ดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ให้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานผู้กำกับ ดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตาราง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็น ของการ เฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับ ความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยง รวม จำเป็น X รุนแรง
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจสอบผ่านมาตรฐาน	๑	๑	๑
๒	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขอ อนุญาตประกอบ กิจการ อาจมี การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาต บางรายในกรณีที่ตั้งสถาน ประกอบการ ไม่เป็นไป ตาม หลักเกณฑ์	๑	๑	๑
๓	การใช้อำนาจหน้าที่และความ รับผิดชอบเพื่อให้ เกิดประโยชน์ส่วนตน	๑	๑	๑
๔	การจัดทำทะเบียนคุมเงินรายจ่าย ให้ความรู้ความ เข้าใจในการ ปฏิบัติงานและสอดคล้องกับการ ปฏิบัติงานในระบบบัญชี คอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	๑	๑	๑

๑๑.การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี: จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มี
ผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้: จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง
ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความ เสี่ยงการทุจริต		
		ค่า ความ เสี่ยง ระดับ ต่ำ	ค่าความ เสี่ยง ระดับ ปาน กลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
รับสินบนจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร รื้อ ถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจสอบผ่าน มาตรฐาน	ดี		/	
การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขอ อนุญาตประกอบกิจการ อาจมี การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้ง สถานประกอบการ ไม่เป็นไป ตามหลักเกณฑ์	ดี		/	
การใช้อำนาจหน้าที่และ ความรับผิดชอบเพื่อให้เกิด ประโยชน์ส่วนตน	ดี		/	
การจัดทำทะเบียนคุมเงิน รายจ่ายให้ความรู้ความเข้าใจ ใน การปฏิบัติงานและ สอดคล้องกับการปฏิบัติงานใน ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ดี		/	

๑๒. แผนบริหารความเสี่ยง

ตารางแผนบริหารความเสี่ยง แผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณา อนุมัติ อนุญาต	เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างออกตรวจสถานที่ตั้งที่ขอ อนุญาตประกอบกิจการโดยเอื้อประโยชน์	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขอ อนุญาตประกอบกิจการ อาจมี การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถาน ประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	มาตรการให้ผู้มีส่วนได้เสีย มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และ มาตรการ ป้องกัน การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวม
ความเสี่ยงการทุจริตใน ความโปร่งใสของการใช้ อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	เจ้าหน้าที่เรียกรับของขวัญ สินบน หรือเอื้อประโยชน์แก่พวกพ้อง	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์	มาตรการป้องกันการรับสินบนตาม ยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต ใน ความโปร่งใสของ การใช้ จ่าย งบประมาณและการ บริหารจัดการ ทรัพยากร ภาครัฐ	จัดทำทะเบียนคุม รายจ่าย งบประมาณแยก หมวดรายจ่าย แยก แผนงาน แยกประเภท รายจ่ายตาม งบประมาณ ที่ตั้งไว้	การบันทึกบัญชี การ จัดทำ ทะเบียนคุมให้ สอดคล้องกับการ ปฏิบัติงานในระบบบัญชี คอมพิวเตอร์ของอปท.	มาตรการจัดการ ความ เสี่ยงซ้ำซ้อน ความเข้าใจ กับ เจ้าหน้าที่ที่ รับผิดชอบ ใน การจัดทำ ทะเบียนคุม เงิน รายจ่ายให้ ความรู้ ความเข้าใจในการ ปฏิบัติงานและ สอดคล้อง กับการ ปฏิบัติงานใน ระบบ บัญชี คอมพิวเตอร์ของ องค์กรปกครอง ส่วน ท้องถิ่น
--	--	---	--

๑๓. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผน บริหารความเสี่ยง ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดโดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยง การทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

	มาตรการป้องกัน การทุจริต	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	มาตรการให้ผู้มีส่วนได้เสีย มีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน และ มาตรการ ป้องกันการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวม	รับสินบนจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร รื้อ ถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่าน มาตรฐาน	✓		
		การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขอ อนุญาต ประกอบกิจการอาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้ง สถานประกอบการ ไม่เป็นไป ตามหลักเกณฑ์	✓		
๒	มาตรการป้องกันการรับ สินบน ตามยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	การใช้อำนาจหน้าที่และ ความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตน หรือเอื้อประโยชน์พวกพ้อง	✓		
๓	มาตรการจัดการความเสี่ยงซักซ้อมความเข้าใจ กับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ในการรับและนำส่งเงินใน กรณีรับเป็นเช็ค พร้อมทั้ง แนวทางการแก้ไขหากเกิด ข้อผิดพลาด	การจัดทำทะเบียนคุมเงิน รายจ่ายให้ ความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงาน และ สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	✓		

- ✓ สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
- ✓ สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓
- ✓ สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ควรมีมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓

สีแดง เกินกว่าการยอมรับ

สีเหลือง เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้

สีเขียว ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง

๑๔. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงแนวทางบริหารจัดการความเสี่ยง

โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบการบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๑) (สถานะสีแดง Red) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๗,๘ และ ๙ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกินกว่า การยอมรับ ควรมีแผนงานมาตรการกิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

๒) (สถานะสีเหลือง Yellow) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๔, ๕ และ ๖ ความเสี่ยงอยู่ในระดับ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๓) (สถานะสีเขียว Green) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๑, ๒ และ ๓ ค่าความเสี่ยงรวมอยู่ใน ระดับยังไม่เกิด ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ระบุความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมินความเสี่ยงรวม	แนวทาง/กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยง
รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อ ถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	๑	- จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริต ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมี การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถาน ประกอบ การไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	๑	- การสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้า ระวัง การทุจริต เช่น พัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อเพิ่มช่องทางการร้องเรียนทุจริตที่มี ประสิทธิภาพ กิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ ด้านการดำเนิน นโยบายต่อต้านทุจริตแก่คู่ค้า รัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

การใช้อำนาจหน้าที่และความ รับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วน ตน	๑	- ปฏิบัติคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน
การจัดทำทะเบียนคุมเงินรายจ่าย ให้มีความรู้ความเข้าใจในการ ปฏิบัติงานและสอดคล้องกับการปฏิ บัติงานในระบบ บัญชี คอมพิวเตอร์ ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	๑	

๑๕. การรายงาน/แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๕

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความ เสี่ยงที่ อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ / กระตุ้น ให้ เกิดการ ทุจริต	การ ควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	การประเมินระดับ ความเสี่ยง				มาตรการ ป้องกันเพื่อ ไม่เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
						ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๑.	การขออนุญาต ก่อสร้าง อาคาร ดัดแปลง หรือรื้อถอน	-การขออนุญาต ก่อสร้าง อาคาร รื้อ ถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจ ผ่าน มาตรฐาน -ตรวจสอบ สถานที่ขอ อนุญาต ประกอบ กิจการตาม หลักเกณฑ์	-ความ เสี่ยง การทุจริต ที่ เกี่ยวข้อง กับ การ พิจารณา อนุมัติ อนุญาต	-ขาดการ ควบคุม อย่าง ใกล้ชิด -การ ตรวจสอบ สถานที่ตั้ง ที่ ขอ อนุญาต ประกอบ กิจการอาจ มีการเอื้อ ประโยชน์ ให้กับผู้ขอ อนุญาต	กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่ เกี่ยวข้อง หนังสือ คำสั่งใน เรื่องนั้น	✓				มาตรการให้ ผู้มีส่วนได้ เสียมีส่วน ร่วมในการ ดำเนินงาน และ มาตรการ ป้องกันการ ขัดกัน ระหว่าง ผลประโยชน์ ส่วนตน กับ ผลประโยชน์ ส่วนรวม	จำนวนผล การ ปฏิบัติงาน การขอ อนุญาต ก่อสร้าง อาคาร ดัดแปลงหรือ รื้อ ถอน เป็นไปตาม หลักเกณฑ์

๒.	โครงการ กิจกรรมให้ ความรู้เรื่อง ผลประโยชน์ ทับซ้อน ให้กับบุคคล กรของ องค์การ บริหารส่วน ตำบล	ปฏิบัติตาม คู่มือ การป้องกัน ผลประโยชน์ ทับซ้อน	การใช้ อำนาจ หน้าที่ และ ความ รับผิดชอบ เพื่อให้ เกิด ประโยชน์ ส่วนตน	-การใช้ อิทธิพล ตาม อำนาจ หน้าที่ใน รูป ตัวเงิน	นโยบาย รัฐบาลและ ยุทธศาสตร์ ชาติว่าด้วย การป้องกัน และ ปราบปราม การ ทุจริต	✓				มาตรการ จัดทำคู่มือ การป้องกัน ผลประโยชน์ ทับซ้อน	พนักงานมี ความเข้าใจ ให้ความรู้ เกี่ยวกับ ผลประโยชน์ ทับ ซ้อน
๓.	กิจกรรม ควบคุมการ เบิกจ่ายเงิน ตาม ข้อบัญญัติ งบประมาณ รายจ่าย ประจำปี	-จัดทำ ทะเบียนคุม รายจ่าย งบประมาณ แยกหมวด รายจ่าย แยก แผนงาน แยก ประเภท รายจ่ายตาม งบประมาณ ที่ตั้งไว้	การจัดทำ ทะเบียน คุม เงิน รายจ่าย ให้ความรู้ ความ เข้าใจ ในการ ปฏิบัติงาน และ สอดคล้อง กับการ ปฏิบัติงาน	-ไม่มี ความรู้ ความเข้าใจ ในการ ปฏิบัติตาม ระเบียบ ประกาศ และ หนังสือ ที่ เกี่ยวข้อง		✓				การบันทึก บัญชี การ จัดทำ ทะเบียนคุม ให้ สอดคล้อง กับการ ปฏิบัติงาน ใน ระบบ บัญชี คอมพิวเตอร์ ของอปท.	-บุคลากรมี ความเข้าใจ ในการปฏิบัติ ตาม ระเบียบ ประกาศ และ หนังสือสั่ง การที่ เกี่ยวข้อง -ลด ข้อผิดพลาด ในการ

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่ อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้ เกิดการ ทุจริต	การ ควบคุม/ ระเบียบ ที่ เกี่ยวข้อง	การประเมินระดับ ความเสี่ยง				มาตรการ ป้องกัน เพื่อ ไม่เกิด การ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
						ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
			ในระบบ บัญชี คอมพิวเตอร์ ขององค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น								ปฏิบัติงานที่ อาจจะทำให้เกิด ความ เสียหายแก่ ทางราชการ และเป็นไป ในทิศทาง เดียวกัน - เกิดความ คุ้มค่าและมี ประสิทธิภาพ ในการ บริหาร งบประมาณ